

Vides un ilgtspējīgas attīstības izglītība Latvijā

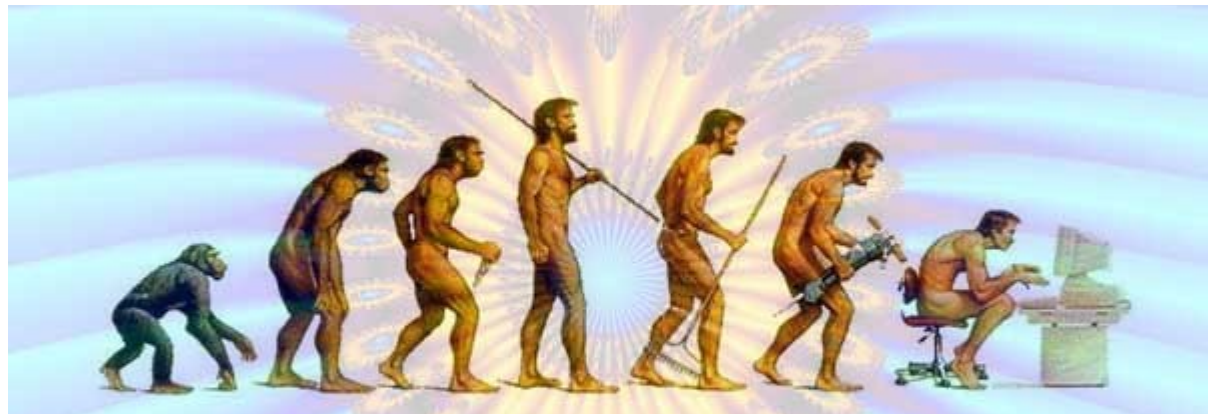
Sabiedrības un biznesa kontekstā

*Dzintra Atstāja, Dr.oec.
Banku augstskolas asoc.prof.,
RTU, IEVF DCAI
Tehnogēnas vides drošības zinātniskā laboratorija,
vadošā pētniece, vadītāja*

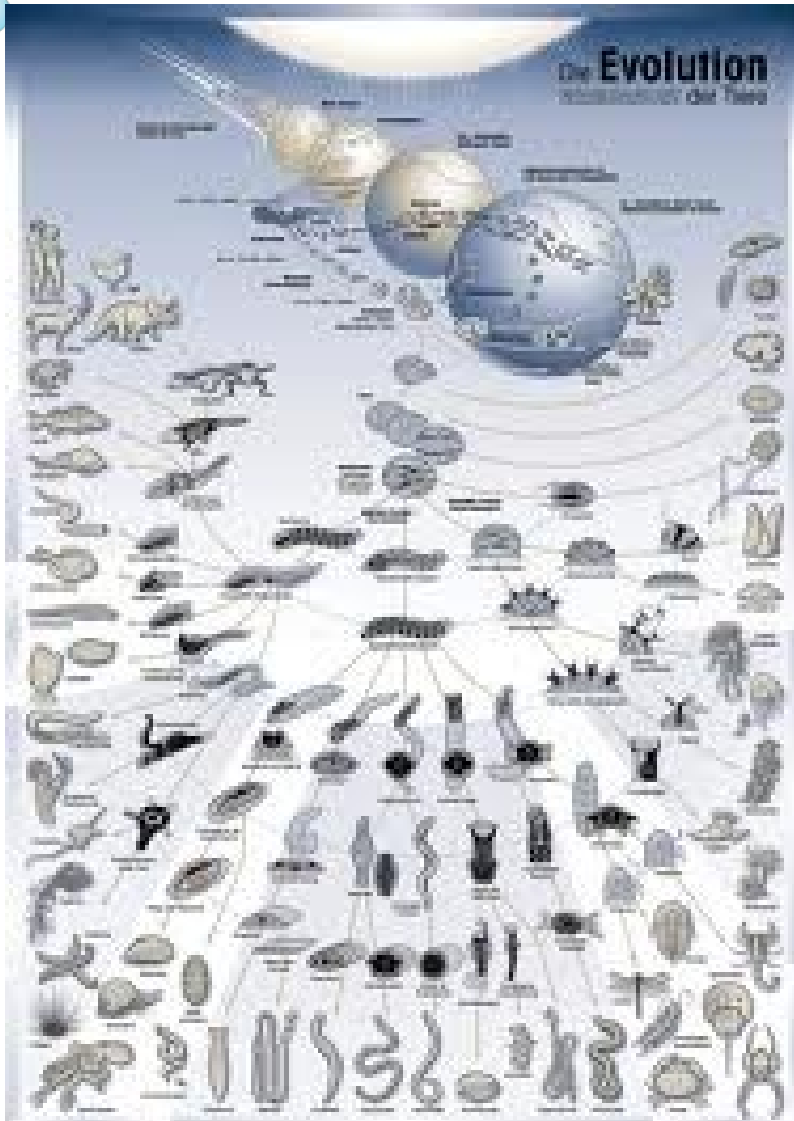
Vides un ilgtspējīgas attīstības izglītība Latvijā

Saturs

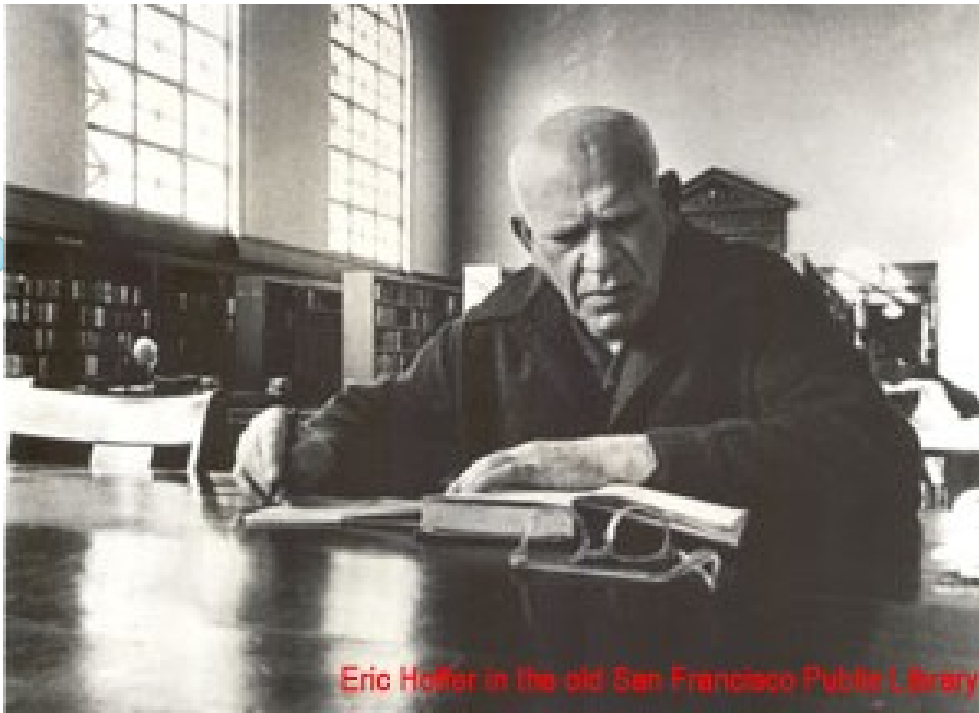
- Temata aktualitāte
- Evolūcija un vērtību sistēma
- Vides zinātnes studiju satura attīstība un studiju materiālu izstrāde
- Situācija Latvijā
- Secinājumi

Mijiedarbība: vide un cilvēks

- Vienots veselums;
- Savstarpēja saskaņa;
- Sistēmā katrs zina savu vietu un pakļaujas Dabas likumiem...
- Beznosacījumu ilgtspēja...

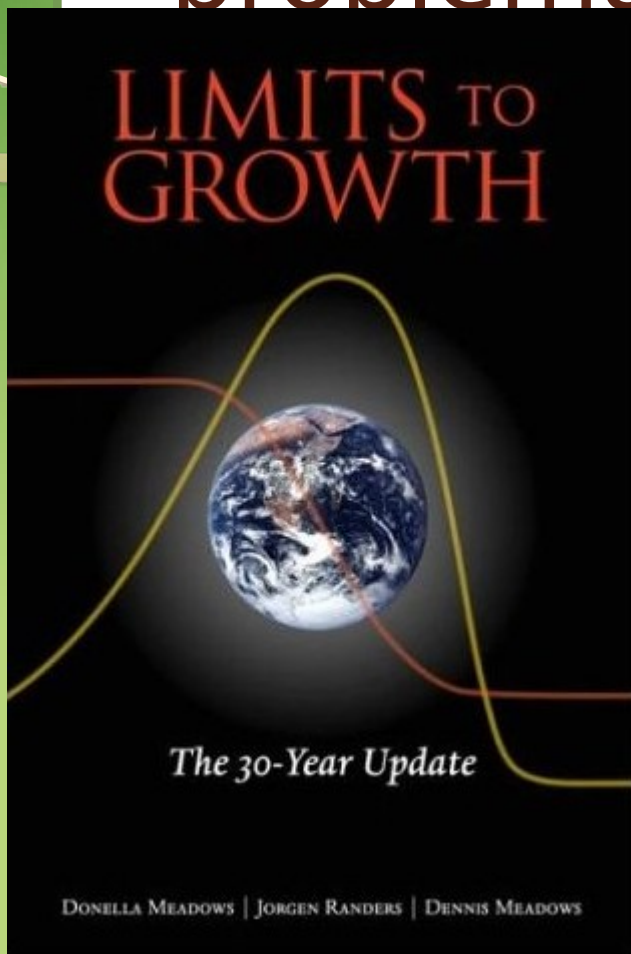
Eric Hoffer in the old San Francisco Public Library

American philosopher
Eric Hoffer (1902 - 1983):
“we can never have
enough of that which we
really do not want.”

Izaugsme

Ekonomikas augsmes problēmas

Donella H. Meadows, Dennis L. Meadows, Jorgen Randers and William W. Behrens, *Limits to Growth*, 1972.

Šajā grāmatā ir modelētas pasaules iedzīvotāju pieauguma un resursu ierobežotības sekas. Šo pētījumu veica t.s. “Romas kluba” biedri. Grāmatā tiek aprakstīts imitācijas modelis *World3*, lai modelētu mijiedarbību starp Dabu un Cilvēku. Grāmata sasaucas ar T.R.Maltusa (*Thomas Robert Malthus*) pētījumiem, kurus viņš publicēja savā darbā *An Essay on the Principle of Population* (1798).

SOLVING GLOBAL WARMING

DOING SOMETHING

TRAVEL

DON'T FLY ~~X~~

BAD TRAVEL

BEST TRAVEL

CAR **FUEL EFFICIENT**

CAR POOL

TYRES - KEEP FULL EVERY WEEK

WALK

BIKE

USE PUBLIC TRANSPORT

BUS **TRAIN**

SWITCH TO GREEN POWER

HOME

LIGHT BULBS

~~INCANDESCENT~~

CHANGE TO ENERGY EFFICIENT LIGHT BULBS

APPLIANCES

CHOOSE ENERGY EFFICIENT ONES ★★★★★

ELECTRICITY

TURN OFF APPLIANCES AT THE POWER POINT

USE CLOTHES LINE

NOT DRYER

HAVE A SOLAR WATER HEATER

BUY LOCAL FOOD

BUY FRESH FOOD NOT FROZEN

~~FROZEN~~

Go to FARMERS MARKETS

CANCEL JUNK MAIL

HAVE ONLY 2 CHILDREN

USE LESS

EAT LESS MEAT

Methane

Methane

Methane

SHOPPING - USE A CLOTH BAG

USE RECYCLED PAPER (SAVES FORESTS)

PLANT TREES

BE A CATALYST

HAVE AN ENERGY AUDIT

SAVE POWER, SAVE MONEY

TALK

ENCOURAGE FRIENDS, WORK SCHOOL

FORCE YOURSELF

BE STRONG

YOUR VOTE COUNTS

CO2 CO2

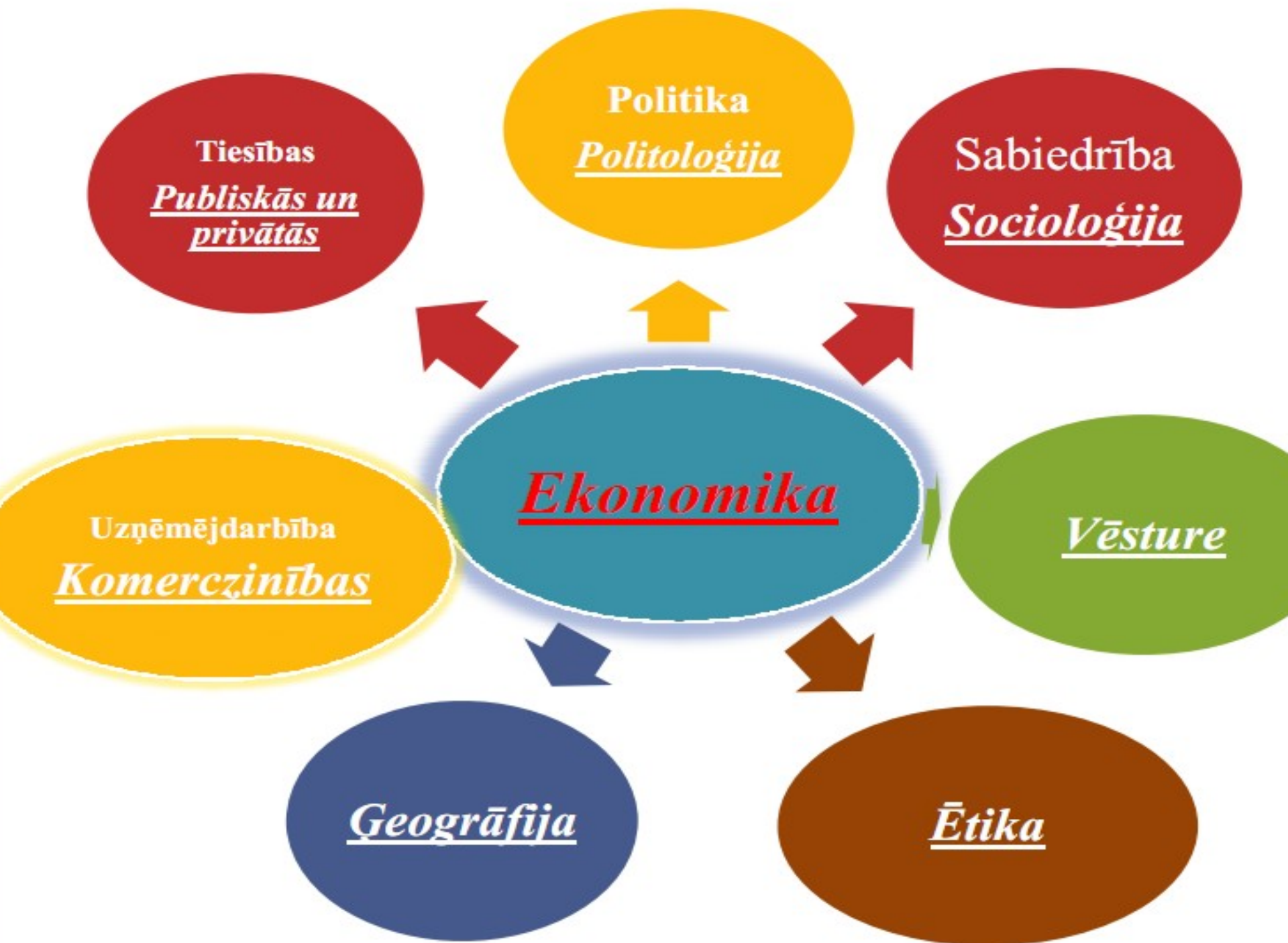

GLOBAL WARMING IS HAPPENING!

Ilgtspējīgo attīstību raksturo trīs dimensijas:

- Vide – pamats
- Ekonomika – līdzeklis
- Sabiedrība – mērķis

Kas ir vides izglītība?

Process:

- Palielina indivīda, kā arī sabiedrības zināšanas un izpratni par vidi un ar to saistītajām problēmām;
- Attīsta nepieciešamās prasmes un zināšanas, lai risinātu šīs problēmas;
- Veicina attieksmi, motivāciju un spēju uzņemties atbildību, lai tiktu pieņemti pamatoti lēmumi un veikta atbildīga rīcība.

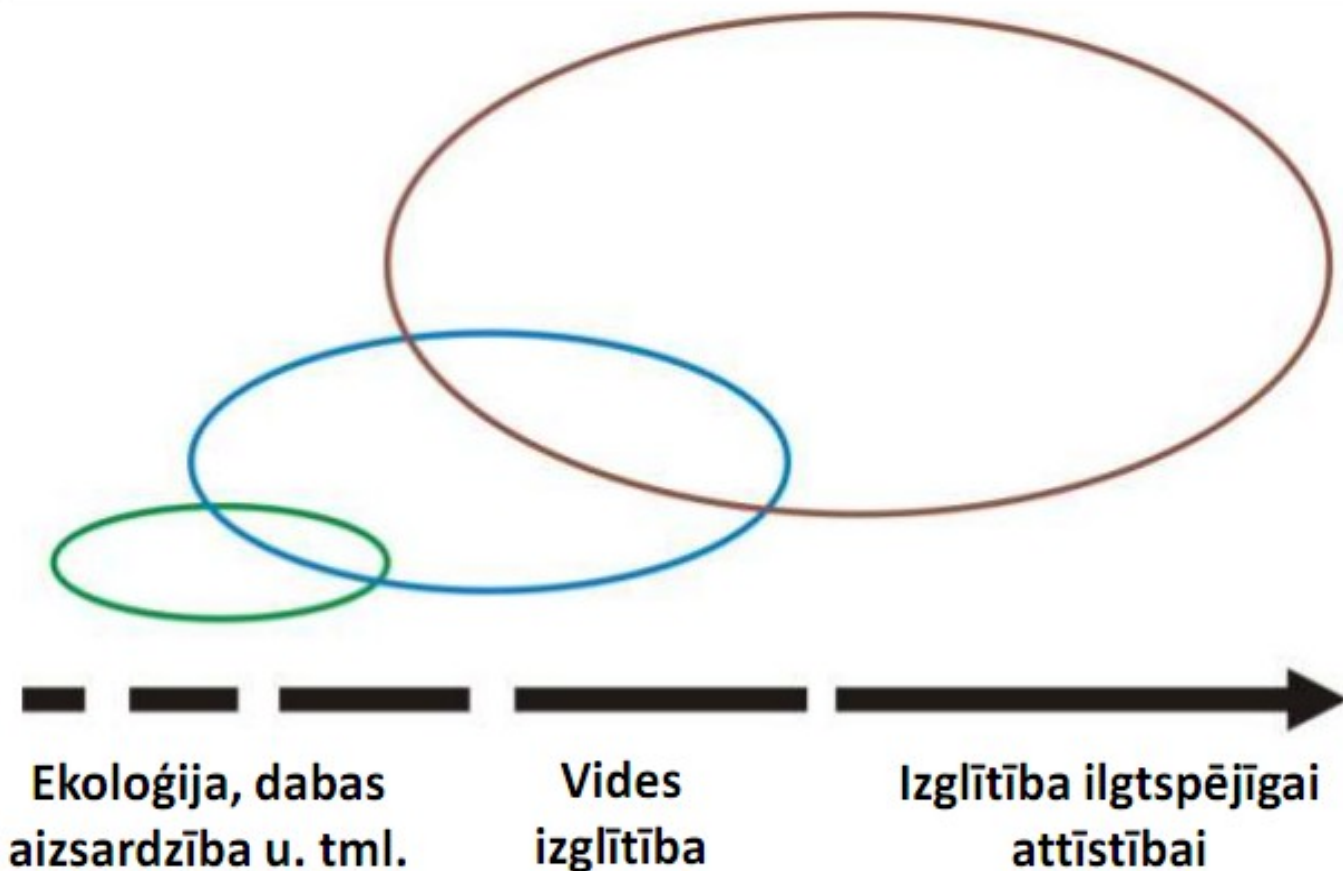

Kas ir izglītība ilgtspējīgai attīstībai?

Izglītība ilgtspējīgai attīstībai ir dinamisks un jauns skatījums uz izglītību:

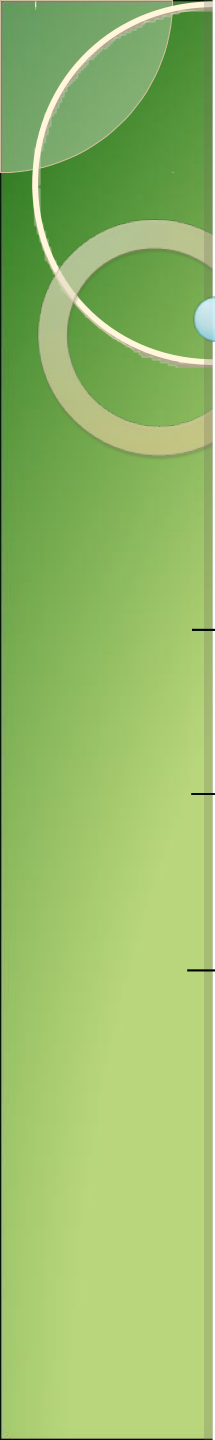
- Saskaņā ar šo skatījumu izglītības uzdevums ir dot iespēju visu paaudžu cilvēkiem apzināties viņu atbildību par ilgtspējīgas nākotnes veidošanu;
- Ikvienam ir jābūt iespējai iesaistīties aktīvā darbībā apkārtējās vides un sociālajās pārmaiņās, tādējādi veidojot apziņu par kopējo atbildību visas pasaules nākotnes veidošanu

Izglītības koncepcijas attīstība – vides izglītības misija

pēc Blewitt & Cullingford, 2004

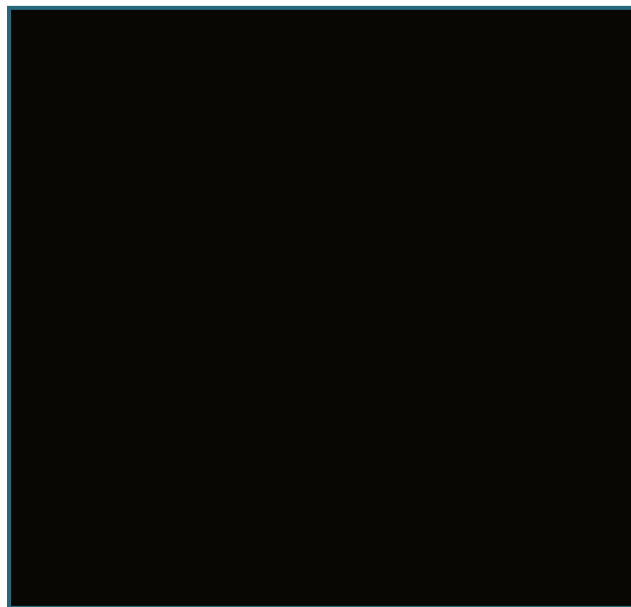
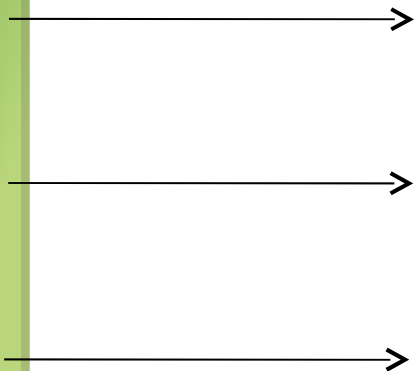

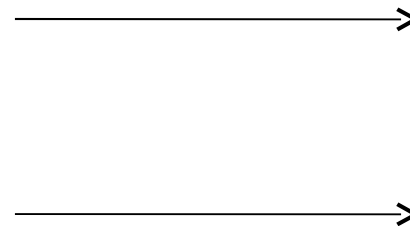
Pētījums makrolīmenī

Produkti: vispārīgie priekšstati, kopsakarības, hipotēzes, idejas tālākiem pētījumiem...

Iedarbība

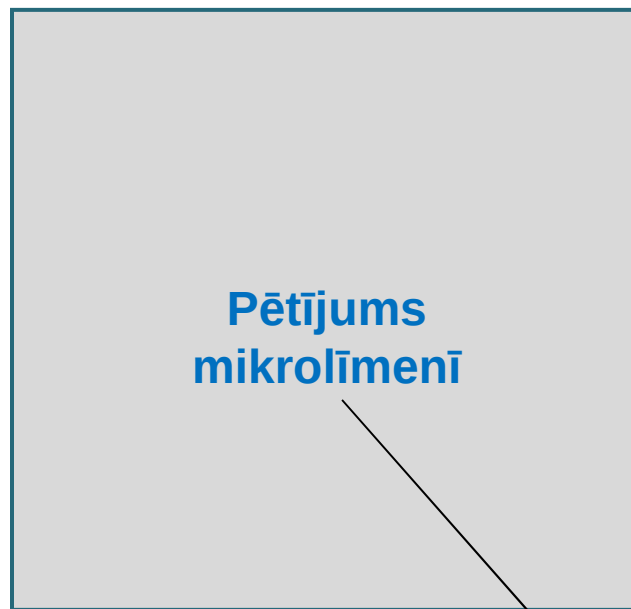

Atsauce

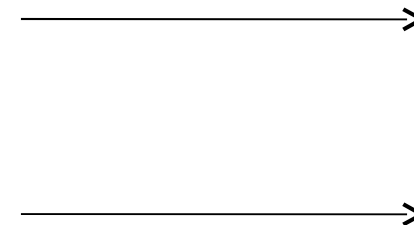

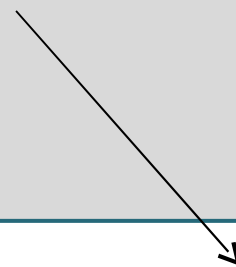
Iedarbība

Atsauce

**Pētījums
mikrolīmenī**

Produkti: pierādītas
hipotēzes, padziļinātas
kopsakarības, teorijas...

Secinājumi:

- Trūkst fundamentālu pētījumu par vides un ilgtspējīgas attīstības īstenošanu un sagaidāmo rezultātu,
- Nepieciešama sistēmiska pieeja izglītībā, ne tikai sabiedrības un biznesa kontekstā
- Vides un ilgtspējīgas attīstības jautājumi jāintegrē dažādos mācību priekšmetos, studijuursos, to nedrīkst izdalīt kā atsevišķu kursu;
- Pamatzināšanas jāapgūst pamatskolā

"Zemei ir ļoti daudz laika, bet mums nav laika!"

Doma tāda, ka, tad, kad mēs pazudīsim no zemes paši savas vainas dēļ, tad zeme jau nepazudīs, viņai vēl ir ilgs mūžs priekšā.

<http://www.11stunda.lv/11.stunda>